

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Димитър Трифонов Симеонов,
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий”,
Исторически факултет, катедра „География”

Относно: дисертация за присъждане на образователна и научна степен „доктор”

Научна област: 4. Природни науки, математика, информатика

Професионално направление: 4.4. Науки за Земята (Икономическа и социална география)

Факултет и катедра: Геолого-географски факултет, катедра „Социално-икономическа география“

Заглавие: „ТРАДИЦИИТЕ И СОЦИО-КУЛТУРНИТЕ ОСОБЕНОСТИ, КАТО ФАКТОР ЗА РАЗВИТИЕТО НА СЕВЕРОЗАПАДНИЯ РАЙОН ЗА ПЛАНИРАНЕ“ (*TRADITIONS AND SOCIO-CULTURAL CHARACTERISTICS AS A FACTOR FOR THE DEVELOPMENT OF THE NORTH-WESTERN PLANNING DISTRICT*)

Име на дисертанта: Ивайло Пламенов Иванов

Настоящото становище е изготвено в съответствие с изискванията на чл. 4 и чл. 10 от Закона за развитие на академичния състав на Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото прилагане и Нов Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“. Съставът на научното жури е утвърден съобразно решение на Факултетния съвет на Геолого-географски факултет от 18.06.2024 г. (Протокол №7), със заповед № РД-38-333 от 24.06.2024 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“.

На проведеното на 03.07.2024 г. първо заседание на научното жури единодушно бяха избрани председател, двама рецензенти и трима автори на становища, определени бяха сроковете на процедурата, датата и часът за откритото заседание на публичната защита. Въз основа на представените документи считам, че процедурата е спазена и че няма допуснати нарушения.

1. Данни за процедурата (докторантура, дисертация, автореферат и наукометрични изисквания)

1.1. Данни за докторанта

Ивайло Пламенов Иванов е завършил специалност „География“ в СУ „Св. Климент Охридски“ през 2013 г. През 2015 г. придобива магистърска степен по „Регионално развитие и управление“ в същия университет.

1.2. Данни за докторантурата

Обучението за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ на Ивайло Иванов се осъществява по акредитирана от НАОА докторска програма по „Социално-икономическа география“ в редовна форма на обучение. Със Заповед №РД-20-620 от 25.02.2021 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ докторантът е зачислен към катедра „Социално-икономическа география“ със срок на обучение от три години. След изпълнение на индивидуалния си план дисертационният труд е обсъден и насочен за защита. По време на срока на докторантурата не са допуснати нарушения или отклонения от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“, както и на другите нормативни актове, регулиращи тази дейност.

1.3. Данни за дисертацията, автореферата и публикациите

Дисертационният труд на Ивайло Иванов е с общ обем от 237 страници основен текст, в който са включени 4 таблици, 19 фигури, допълнително са предложени и още 135 страници с приложения. В структурно отношение разработката се състои от увод, четири глави, заключение, използвани източници. Приложената библиография обхваща 65 библиографски единици, от които преобладаващо 56 от тях на кирилица. Електронно достъпните интернет източници са общо 98 броя.

Извършеното изследване е с интердисциплинарна същност, която е с особена важност за неговата актуалност и разкрива възможности за проучване на даден проблем от гледна точка на множество научни перспективи. Обединяването на традициите и социокултурните особености като фактор за развитие на избраната териториална плоскост следва да се оцени като перспективно и конструктивно. Географският анализ на цялостния процес на предложеното взаимодействие може да се възприеме и като опит за апробиране на нов експериментален изследователски модел.

Не се установяват и липсват сигнали за плагиатство, което се потвърждава и от наличните справки след проверката на научния ръководител на докторанта. Изпълнени са минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ.

Авторефератът е с обем от 55 страници и представя основните компоненти от структурата и съдържанието на дисертационния труд, както неговите приноси и публикации по темата.

2. Научни приноси, препоръки и забележки

В увода е изведена важността на културната география като един от перспективните вектори за съвременната географска наука. Подчертана е значимостта на традициите, но не в консервативен план, а пречупена през призмата на перспективната научна позиция на кулинарната география “food geography”. Формулираният обект и предмет на дисертационния труд са недостатъчно ясни. Заложената цел и свързаните с изпълнението ѝ задачи отчасти кореспондират със съдържанието. Предложените изследователски подходи и методи подпомагат адекватността на приложения методически инструментариум.

Първа глава (в обем от 44 страници) акцентира върху теоретико-методологични основи на изследването. Възприетият подход е чрез литературен обзор на избрани автори и техни произведения да се открият същността, развитието и значението на социалната и културната география. Подборът е до известна степен спорен в географски, хронологичен и релевантен план. Историографското проследяване на развитието на културната география в България като научно направление теоретично уплътнява труда. Напълно излишен в структурно отношение и доста повърхностно разработен е третият параграф от настоящата глава. Авторово научно предизвикателство е успешното приложение на интердисциплинарния фокус, който се нуждае от още по-задълбочено систематично теоретизиране.

Втора глава (57 страници) е своеобразен авторов вариант за историко-географско и културно-географско представяне на Северозападна България. Академичен интерес представлява проявеното желание в пространствен аспект да се обвържат етапите в историческото и културно развитие, алгоритмичният общ географски анализ, разкриването на културно-географските и етнографски особености. За повишаване на научната стойност от особена важност е липсващата обосновка на сходството, хомогенността и функционалните аспекти на пространствените координати на проучваната територия (регион, район). Нарушеното логическо интегриране между параграфите е следствие на преобладаващото използване на описателния метод и ограниченията на фокусирани цитирания, съобразени с тематиката.

Трета глава (58 страници) е посветена на осмислянето на недостатъците и перспективите на културните празници и фестивали, както и тяхното значение за развитието на региона. С приложно и приносно значение са петте теренни проучвания (във всяка една от областите) и най-вече резултатите от авторово изработените анкети, насочени към двете основни целеви групи – посетители и местни заинтересувани лица. Изведената аналитична характеристика за всяко едно от събитията е тематичното обвързана с изследването. Общата композиция е визуализирана с помощта на коректно изработени графични изображения.

Възприетият методологичен подход може да се определи като традиционен и целесъобразен. Приложният характер на изследователския труд би повишил своите измерения, ако бъдат добавени систематизираните обобщения и изводи в края на всеки раздел. Критичните ни бележки са насочени към прекалено освободения авторов езиков стил в отделни пасажии от изложението.

Четвърта глава (62 страници) е с фокус върху кулинарната география, и то като част от културната география според автора. Коректно от научна гледна точка е представен географският интерес към проблематиката и нейните разнопосочни аспекти. Определящо значение в общата композиция на дисертационния труд е по същество географското кулинарно райониране на Северозападна България. Като научен модел и картографска проекция предложеното кулинарно райониране има необходимост от по-задълбочено научно обосноваване. И тук извън географския дух на темата е поставен параграфът, отнасящ се за етапите в развитието на кулинарното изкуство.

В заключението чрез собствени авторови изводи е защитена позицията за важноста на традициите и социокултурните особености като фактор за развитието на Северозападния район. Прецизирането на част от изводите и изчистването им от декларативност биха повишили географската добавена стойност на дисертационния труд. Приложение 2 включва избрани фотоматериали от теренните проучвания на дисертанта.

От предложените авторови приноси с известна условност във формулирането им приемаме 2, 3 и 4. Същите биха могли да бъдат обобщени и синтезирани: в принос с теоретико-методологичен характер (№2), принос с теоретико-приложен характер (№3) и принос с емпирико-диагностичен характер (№4).

3. Заключение

Разработеният и представен за публична защита дисертационен труд има завършен вид и съдържа приносите, отразени в три направления на настоящето становище. Въпреки отправените препоръки и критични бележки разработката има оригинален характер и представлява актуално научноприложно изследване.

На основание на горепосоченото препоръчвам на уважаемото научно жури **ДА ПРИСЪДИ** на Ивайло Пламенов Иванов образователната и научна степен „**ДОКТОР**“ по професионално направление 4.4. *Науки за Земята (Икономическа и социална география)*.

05.09.2024 г.
гр. Велико Търново

Изготвил становището:
/проф. д-р Димитър Симеонов/